

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ. У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

**ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ
У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ**

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницьким державний педагогічний університет імені Григорія Сковорода"
Протокол №4 від 19 жовтня Ж16 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології (Україна-Франція)

«Вісник»
; – і Н
Vkf&t

Редакційна колегія випуску:
Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.Л., Коцур В.П.,
Рик С.М., &ішулвнк.ом.С, Бех І.Д., Калмикоеа П.О.

Відповідальний редактор випуску:
Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вітїаш ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені
Григорія Сковорода" - Додаток 1 до Вил. 37, Том \ (69) : Тематичний випуск "Вища освіта
України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". - К: Гнозис, 2016.- 462 с.

The Journal of Humanities SU "Pelyaslav-Khmelnytsky Pedagogical University by H.Skovroda"
- Supplement 1 to Vol. 37, Volume I (69): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the
context of integration into the European educational space." - K.,: Gnosis, 2016. - 462 p.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ III 6427-4899р від 20.01.2010 року.
Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з педагогічних та
філософських наук наказом МОН України від 07.10.2016 № 1222.
Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з психологічних наук
наказом МОН України вщ 11.07.2016 № 820.

У тематичному випуску вміщені наукові статті йихівців з питань вищої освіти, присвячені
актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору.

Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського
процесу, питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти,
стандарту європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою
України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби
розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління
якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту,
а також - умови й наповняти оптимізація розвитку вищої освіти України в сучасних умовах.
Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських
проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-43-9

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковорода, 2016 р.
© Східно-Європейський інститут Психології, 2016 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2016 р.
© Видавництво Гнозис", 2016р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF INTEGRATION TO EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

НАГОРНА Н. О., ВАСЮК С. О., НАГОРНИЙ В. В., СІНЧЕНКО Д. М., Кращі європейські практики забезпечення якості вищої освіти для України.	121	ЖИДЕНКО А. О., ЖАРА Г. І., УСМАНОВА Г. О., Компетентнісні аспекти природничо-наукової підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини».	226
НИЧ О., Основні засади функціонування батьківської освіти в українській діаспорі США.	129	ІЛЬЄНКО О.Л., Реалізація пропедевтичного етапу науково-методичної системи професійної підготовки майбутнього конкурентнопроможного фахівця муніципальної економіки.	231
ОВСЯНКИНА Л. А., Філософія національної освіти у вимірі сучасних глобалізаційних процесів.	137	КАТЕРИНЮК Г. Д., Педагогічні умови формування та розвитку здатності доматематичного моделювання.	239
ПРИСЯЖНЮК Ю., Андрагогічні підходи щодо впровадження проектних технологій в освітній процес регіональних закладів освіти на засадах гуманізації.	145	КОСТОЛОВИЧ Т., Особливості реалізації насп/пності у процесі формування професійної комунікативної компетентності студентів-філологів... ..	247
РОЛЯК А.О., Академічні програми підготовки педагогів з освітньокваліфікаційним рівнем магістра: данський контекст.	153	КОТВІЩЬКА А. А., ЛЕБЕДИНЕЦЬ В. О., ВЛАДИМИРОВА І. М., Досвід впровадження системи управління якістю в національному фармацевтичному університеті.	256
САМОХВАЛ О. О., Реалізація програми подвійного диплома в системі вищої освіти України.	161	КОШУК О.Б., Модель формування професійної компетентності майбутніх інженерів-механіків.	267
СЕГЕНЬ П., Почему молодые люди в Польше не бунтуют? Речь о студенческой революции.	172	КРАВЦОВА ІА., Формування професійної компетентності педагога в системі неперервної освіти.	278
Управління якістю освіти: досвід та інновації.	181	КРІВЦОВ В.В., Деякі питання методики розв'язування задач природничо- математичних дисциплін.	287
АЛЕКСЕЙЧУК І. С., ШУНДЕЛЬ Т. О., До питання про розвиток та підвищення рівня мовно компетенції (письмової) як одного з новітніх засобів навчання студентів немовних спеціальностей.		КУЗНЄЦОВА О.Т., Формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх фахівців в освітньому середовищі вищого навчального закладу.	294
АРІСТОВА Н.О., Дефініціяція сукупності закономірностей процесу формування професійної суб'єктності майбутніх філологів.		ЛЮБІНСЬКА О.І., Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахівців у системі вищої освіти.	303
БАБКО ВА О.О., Автоевалгація як чинник професійного розвитку педагогів.		ОЛЕВСЬКИЙ В.!, ОЛЕВСЬКА Ю. Б., СИДОРЕНКОВ Є. Є., Аспекти сучасної методики підготовки абітурієнтів технічних спеціальностей вищих навчальних закладів.	311
ГРИЦЯК Л. Д., Міжкультурна компетенція та її невербальний аспект в умовах глобалізації та економічної інтеграції.		ПРОЦЕНКО А. А., Щодо смислу понять «компетентність» та «компетенція» у дослідженні професійних умінь майбутніх фахівців.	325
ЄВТУШЕНКО Ю. О., Сутнісні характеристики деонтологічної культури майбутніх.		РАДЧЕНКО Н. В., Уміння як основний елемент професійної кваліфікації.	334
		РАСКОЛА Л.А., АННЄНKOVA І.П., Деякі аспекти якості професійної підготовки майбутніх магістрів хімії в умовах університетської освіти.	343
		РЕВА Т. Д., Актуальні проблеми підготовки фахівців фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України.	358

Transliteration of References:

1. Voropay O. ZvichaYi nashogo narodu /O. Voropay. - Myunhen : UkraYinsks v-vo, 1958.-285 s.
2. Zharskiy E. Vihovannya: Sut - Meta - Zasobi - Organizatsiya / Kurs pratsivniklv doshktdlya: zb. materialy / E. Zharskiy. - Nyu-York - Filadelfiy» 1967. -Zoshit 2. -156 s.
3. Material! pro organizatslyu emigratsYi do SShA // Tsentralniy derzhayniy arhiv vischih organlv vladi ta upravlnnya UkraYni. - F. 5235. - Op.1. -oj zb. 13.-235 ark.
4. Pazuniak N. An Overview of Ukrainian Studies in American Institutions of Higher Learning / Natalia Pazuniak // The Ukrainian Heritage in America. - New-York, 1991 - P. 190-191.

НИЧ О,

Основні засади функціонування батьківської освіти в українській діаспорі США

NYCH O,

The main foundations of parents' education functioning in the Ukrainian diaspora of the USA

Львівський національний університет імені Василя Стефаника, Львів, Україна

E-mail: oksana_nych@mail.ru

ОВСЯНКИНА Л. А.,

кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії,
Київський університет
імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

ФІЛОСОФІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВИМІРІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Розглядається специфіка розетку українського суспільства у контексті глобалізаційних змінщо детермінують появу нового типу мислення та нової етики, завдяки яким людина оволодіє здатністю робити свідомий вибір та нести відповідальність за нього перед світом. Аналізуються загальні проблеми місця й ролі освіти, духовних цінностей у системі суспільних відносин та соціально-практичної діяльності суб'єкта. Людина із своїми моральними нормами, потребами, цінностями, переконаннями, поглядами у цьому контексті розглядається як центр усіх суспільних відносин та основний носій перетворень у соціумі. У статті актуалізується проблема домінування прагматичних цінностей споживацького суспільства, що вимагає від сучасної освіти формування стійкої системи тральних цінностей та переконань задля адекватного входження людини у суспільство. У цьому аспекті мораль як структурний елемент світогляду є головним внутрішнім фактором розвитку як соціальної системи, так й людини. Тільки через мораль людина здатна реалізувати більшість своїх сучасних потреб і вирішити суперечності на шляху їх досягнення. Акцентується важлива гуманістична місія сучасної освіти - гармонізувати розум і почуття людини, допомогти зрозуміти світ і самого себе, вивести індивіда на якісно новий рівень життя, забезпечити комфортність існування людини у соціумі, допомогти ефективно реалізувати свій потенціал. Освіта має формувати ідеали, вдосконалювати особистість як найвищу цінність суспільства, стимулюючи її до неперервного гармонійного зростання. Доведено, що розуміння ключової ролі національної освіти у формуванні адекватної системи цінностей і світоглядних орієнтирів без втрати досягнутих надбань, створення передумов для поширення стратегії ненасильства допоможуть забезпечити подальший розвиток нашого громадянського суспільства.

Ключові слова: глобализационные изменения, нравственные ценности, национальное образование, новая этика, личность, принцип ответственности, сознательный выбор, общество потребления.

Рассматривается специфика развития украинского общества в контексте глобализационных изменений, детерминирующих появление нового типа мышления и новой этики, благодаря которым человек овладевает способностью делать осознанный выбор и нести ответственность за него перед миром. Анализируются общие проблемы места и роли образования, духовных ценностей в системе общественных отношений и социально-практической деятельности субъекта. Человек со своими нравственными нормами, потребностями, ценностями, убеждениями, взглядами в этом контексте рассматривается как центр всех общественных отношений и основной носитель преобразований в социуме. В статье актуализируется проблема доминирования прагматических ценностей потребительского общества, что требует от современного образования формирования устойчивой системы нравственных ценностей и убеждений для адекватного вхождения человека в общество. В этом аспекте мораль как структурный элемент мировоззрения является главным внутренним фактором развития как социальной системы, так и человека. Только через мораль человек способен реализовать большинство своих современных потребностей и решить противоречия на пути их достижения. Акцентируется важная гуманистическая миссия современного образования - гармонизировать ум и чувства человека, помочь понять мир и самого себя, вывести индивида на качественно новый уровень, обеспечить комфортность существования человека в социуме, помочь эффективно реализовать свой потенциал. Образование должно формировать идеалы, совершенствовать личность как наивысшую ценность общества, стимулируя ее к непрерывному гармоничному росту. Доказано, что понимание ключевой роли национального образования в формировании адекватной системы ценностей и мировоззренческих ориентиров без потери достигнутых достижений, создания предпосылок для распространения стратегии ненасилия помогут обеспечить дальнейшее развитие нашего гражданского общества.

Ключевые слова: глобализационные изменения, нравственные

ценности, национальное образование, личность, общество потребления, новая этика, принцип ответственности, сознательный выбор.

We consider the specifics of the Ukrainian society in the context of global changes that determine the appearance of a new type of thinking and a new ethic, thanks to which people possess the ability to make informed choices and take responsibility for it before the world. Analyzes the common problems the place and role of education and spiritual values in the system of social relations and social and practical activities of the subject. The man and his moral norms, needs, values, beliefs, attitudes in this context is regarded as the center of all social relations and the main agents of change in society. The article actualizes the problem of dominance of pragmatic values of the consumer society, which requires modern education formation of a stable system of moral values and beliefs for an adequate entry into the human society. In this aspect of morality as a structural element of the world is the main internal factor of development as a social system and human. Only through the morality of a person is able to realize most of its current needs and resolve contradictions in the way of achieving them. It emphasizes the important humanistic mission of modern education - to harmonize the mind and human feelings, help to understand the world and himself, to bring the individual to a new level, to ensure the comfort of human existence in society, help to realize our potential. Education must form the ideals to improve the person as the highest value of the society, encouraging her to a continuous harmonious growth. It is proved that an understanding of the key role of national education in the formation of an adequate system of values and ideological orientation without loss reached achievements, the creation of the prerequisites for the spread of non-violence strategy will help to ensure the continued development of our civil society.

Key words: globalization changes, moral values, national education, identity, consumerism, new ethics, the principle of responsibility, conscious choices.

Вступ. Сучасна система освіти України, що опинилася у всезагальній кризі, вимагає серйозної уваги з боку фахівців багатьох наук. Вона має стати предметом дискусій не тільки філософів, педагогів, та соціологів, а й центром громадської зацікавленості, глибокого аналізу політиків, економістів, юристів, менеджерів тощо для подальшого вирішення стратегічних інтересів дер-

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

жави, а також для забезпечення спільними зусиллями у майбутньому моральної зрілості, духовної єдності та інтелектуального прогресу нашого демократичного суспільства. Адже сучасна випереджаюча освіта, в основі якої закладений принцип людиноцентризму, унікальності і неповторності особистості, поступово виходить на пріоритетне місце у всьому світі. Її провідна роль як системоутворюючого, самоорганізуючого, мотивуючого та мобілізуючого фактору безперервно зростає.

Глобалізаційні зрушення та інформаційні революції, що відбуваються у світі, вимагають постійних змін на всіх рівнях соціального життя. Сьогодні українське суспільство знаходиться в стані пошуку нових соціально-економічних, політичних, моральних елементів і методів його реформування. За останні роки опубліковано чимало фундаментальних робіт, присвячених аналізу взаємовпливу економічних, соціальних, політичних, духовно-моральних процесів на розвиток людини та суспільства. Складовою частиною цих робіт є загальні проблеми місця й ролі освіти, духовних цінностей у системі суспільних відносин та соціально-практичної діяльності суб'єкта. Поставлені питання аргументовано розглянуто у працях Л. Губерського, В. Андрущенко, М. Михалченка [4], В. Малахова [5], В. Пазенка, В. Ляха, О. Соболя, К. Райди [3] та інших наукових розвідках. Ще не вивченими запишаються безліч аспектів цієї проблеми, а саме: зростання ролі випереджаючої освіти в соціально-економічному розвитку суспільства; нові соціальні моделі людської взаємодії у контексті глобальних трансформацій; радикальні зміни в моральній свідомості ЛЮДИНИ та створення відповідних соціально-культурних передумов виникнення нової етики, якими вона детермінується і стимулюється.

Мета статті: системне усвідомлення глибинних змін, що відбуваються сьогодні в українському суспільстві та розуміння ключової ролі національної освіти у формуванні адекватної системи цінностей і світоглядних орієнтирів особистості.

Виклад основного матеріалу. Виникнення нових фундаментальних цінностей у сфері економіки, політики й культури вимагає сьогодні від системи освіти формування нового цифрового освітнього середовища та появи людини нового типу, здатної швидко адаптуватися до бурхливих глобальних змін в соціально-політичному житті, враховуючи механізми конкуренції, кооперації, взаємоназначання та взаємооцінювання. Для цього їй (освіті), як найінтенсивнішому способу входження людини у суспільство, необхідно активно шукати такі джерела сучасних знань, які впливають на зміни в самій людській істоті. Адже людина зі своїми моральними нормами, потребами, цінностями, переконаннями, поглядами є центром усіх суспільних відносин та основним носієм перетворень у соціумі. А діалектика взаємодії між соціумом і людиною полягає саме у тому, що завдяки активній діяльності індивіда кожному якіс-

ному етапу в розвитку суспільства завжди передують глибокі зрушення перш за все в суспільній свідомості. Тільки одночасна реалізація матеріальних та моральних мотивів є природним станом людини як носія соціальних змін.

Освіта, як не яка інша сфера, має сприяти постійному розвитку духовності людини протягом усього життя, стимулювати її мислення до пошуку нових знань, ідей, сприяти філософському, творчому ставленню до життя і вираженню усіх своїх цінностей і талантів. Саме завдяки освіті людина може розширити свої уявлення про світ та саму себе, вдосконалити свої моральні якості, виробити власну ієрархію цінностей і навчитися вкладати в них індивідуальний смисл.

Освіта, яка олюднює знання, робить їх дієвими, і наука як сфера, продукує нові знання, повинні стати головними орієнтирами нашого демократичного суспільства, якщо воно претендує стати конкурентоспроможним у сучасному світі. Вона також має виконувати важливу гуманістичну місію - гармонізувати наш розум і почуття, допомагати зрозуміти світ і самого себе, виводити індивіда на якісно новий рівень життя, забезпечувати комфортність існування людини у соціумі, допомагати ефективно реалізувати свій потенціал. Освіта має формувати ідеали, вдосконалювати духовну особистість як найвищу цінність суспільства, стимулюючи її до неперервного гармонійного зростання.

Як відомо, для кожної історичної епохи є характерним свій ідеал людини, формування якого залежить як від соціально-політичних змін, так і від змін у світогляді. В ХІ столітті українське суспільство стає все більш складною і внутрішньо диференційованою системою, що складається з матеріальних і морально-духовних чинників. В цьому аспекті мораль як структурний елемент світогляду є головним внутрішнім фактором розвитку як соціальної системи, так й людини. Тільки через мораль людина здатна реалізувати більшість своїх сучасних можливостей і вирішити суперечності на шляху їх досягнення. На відміну від ранніх пострадянських часів, в сьогодиншньому постіндустріальному суспільстві (суспільстві споживання) більшість конфліктів стосуються вже не питань економічного розвитку, а належать до проблем якості життя, рівності, самореалізації індивідів, тобто постматеріальних, моральних цінностей і переходять у соціокультурну площину. Як резонно стверджує З. Бауман, сьогодні суспільство споживання вимагає від сучасної людини засобами Інтернету постійно «створювати попит на себе» [2, с.37]. Той, хто залишається поза цього «сповідального суспільства», сплачує високу ціну.

Дійсно, сучасна людина є свідком стрімкого глобалізаційного розвитку світу, в якому, на жаль, прагматичні цінності є більш востребуваними, а сама мораль, як стверджує В. Малахов «...починає сприяти дискредитації справж-

ньої моральної культури» [5, с. 129]. Індивідам стає все легше задовольняти різноманітні потреби та інтереси, проте більшість соціуму в результаті необмеженої свободи вибору опиняється в стані екзистенційної порожнечі, дискомфорту. Ця тривожна тенденція, притаманна сучасному світові, має бути подолана через повернення моралі та її елементів до їхньої справжньої суті, і в цьому аспекті автор статті поділяє точку зору філософа про те, що у політиці та економіці сучасній людині "недосить мати певні уподобання і ціннісні орієнтації; вона має усвідомлювати, що виробила, обрала їх для себе сама, шляхом морально вивереного переконання» [5, с. 131].

На нашу думку, тільки через освіту можна сформувати стійку систему моральних переконань та фундаментальних морально-духовних цінностей особистості, здатної у подальшому робити свідомий вибір і нести за нього відповідальність. Саме освіта - це той важливий чинник, який має навчити індивіда правильно і критично мислити, знаходячи баланс між раціональними та ірраціональними категоріями у своєму бутті, спираючись на загальноприйняті базові моральні цінності, які мають безперервно транслюватися наступним поколінням. Адаптивність особистості визначається наявністю в її свідомості чітких моральних переконань та впевненістю у моральних цінностях. Базові цінності, які формуються в свідомості індивіда саме завдяки освіті, утворюють істотну частину уявних суспільних значень, які щоразу інституалізуються. У подальшому вони визначають розвиток кожного суспільства, впорядковують неформально інституалізовані норми та критерії.

Автоз погоджується із Ю. Хабермасом [6], представником комунікативної практичної філософії, який стверджує, що сьогодні способом вирішення проблем раціоналізації життєвого світу є тільки особисте подолання деформацій у ціннісно-нормативній сфері, поновлення втраченої рівноваги між працею та інтеракцією, життєвим світом і системою, соціальною і системною інтеграцією. У цьому зв'язку, в соціумі має поступово сформуватися нова етика відповідальності. На підтримку цієї думки, К.-О. Апель першочерговим завданням сучасної етики є розповсюдження принципу відповідальності, що має розгортатися як «спільна вселюдська співвідповідальність усіх за наслідки й побічні наслідки колективної діяльності людей» [1, с.449].

Дійсно, сьогодні цей принцип повинен увійти у свідомість кожної людини, стати її головним моральним кредо, що має допомогти розповсюдженню норм універсальської етики відповідальності, яка має у подальшому втілюватися в демократичних інституціях сучасного суспільства. На думку автора, освіта як потужний механізм духовного становлення майбутнього суспільства у цьому аспекті має виконувати першочергову роль у культивуванні етики відповідальності. Вона має сформувати в молоді такі важливі базові принципи, як: розуміння глобального зв'язку людини із людством та всією світовою

системою; істинна любов до справедливості і добра: увага не тільки до мети, але й до засобів її досягнення; повага законів, чесність у справах: бажання відстоювати власну свободу і права людини, не використовуючи насильство.

Висновки. Отже, аналіз наведеного матеріалу приводить до висновку про те, що тільки системне усвідомлення тих глибинних змін, що відбуваються сьогодні в українському соціумі та розуміння ключової ролі національної освіти у формуванні адекватної системи цінностей і світоглядних орієнтирів без втрати досягнутих надбань, створення передумов для поширення стратегії ненасильства допоможуть забезпечити подальший розвиток нашого громадянського суспільства.

На думку автора, сучасне українське суспільство має всі об'єктивні можливості стати прогресивною системою. Щоб стати такою, воно повинно створювати умови для якісної освіти, від рівня якої у подальшому залежатиме самореалізація молоді не тільки в матеріальному (економічному) плані, але й у духовному, соціальному. Головне завдання освітньої політики сьогодні - створення інтелектуального капіталу нації, що має відбуватися на основі посилення зв'язків між освітою та суспільством, зокрема через розвиток тісного партнерства із етичним бізнесом. Необхідні також системна модернізація існуючих навчальних програм, удосконалення процесів управління освітою та впровадження сучасних освітніх стандартів, що базуються на триєдності «освіта - інновації-дослідження».

Таким чином, на основі викладених положень можна зробити такий загальний висновок: питання про подолання всезагальної кризи українського суспільства і місце та роль освіти в цьому процесі; сьогодні виступає одним з актуальних питань сучасного суспільного розвитку. До нього все більше звертається увага вчених, які спеціалізуються в галузі соціальної філософії, політології, управління тощо. Подальших наукових розробок вимагає багатоплановість та складність завдань, пов'язаних із дослідженням філософських засад оновлення національної системи освіти у вимірі сучасних глобалізаційних зрушень та механізмів забезпечення її якості, не втрачаючи фундаментальних цінностей особистості. Тим самим науковці зробиють свій посильний внесок у вихід України з назрілої кризи та створення демократичного суспільства, що відповідає принципам гуманізму, високої моральної культури його народу.

Список використаних джерел:

1. Апель К.-О. Дискурсивна етика як політична етика відповідальності у ситуації сучасного світу // Ермоленко А.М. Комунікативна практична філософія: Підручник / Пер. з нім. - К: Лібра, 1999. - 0395-412. ISBN 966-7035-24-7.
2. Бауман З., Донскіс Л. Моральна сліпота. Втрата чутливості у плінній сучасності / Пер. з англ. - К: Дух і літера, 2014. - 280 с. ISBN 978-

- 966-378-352-9.
3. Гуманізм: сучасні інтерпретації та перспективи / Пазенок В.С., Лях В.В., Соболев О.М., Райда К.О., Єсипенко Д.М., Пархоменко Т.С., Федорченко В.К., Любимий Я.В. - К.: Український Центр духовної культури, 2001 - 380 с. ISBN 966-628-016-7.
  4. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світогляд. аналіз. / Губерський П., Андрущенко В., Михальченко М. - 2-е вид. - К.: Знання України, 2005. - 580 с. ISBN 966-9994)7-6.
  5. Малахов В. Право бути собою. - К.: Дух і літера, 2008. - 336 с. ISBN 978-966-378-080-1.
  6. Хабермас Ю. Демократія. Разум Нравственность: Московские лекции и интервью. - М.: АО «КАМІ», Academia, 1995. - 245 с. ISBN 5-86187-044-6.
  7. Transliteration of References:
  - 8.
  1. Apel» K.-O. Dyskursywa etyka jak polityczna etyka wypowiedzial»nosti u sytuacji suchasnoho svitu // Yermolenko A.M. Komunikatyvna praktychna filiosofiya: Pidruchnyk / Per. z nim. - K: Libra, 1999. - S.335-412. ISBN 966-7035-24-7.
  2. Bauman Z., Donskis L. Moral»na slipota, Vtrata chuttyvosti u plynnij suchasnosti / Per. z anhl. - K: Dux i litera, 2014. - 280 s. ISBN 978-966-378-352-9.
  3. Humanizm: suchasni interpretacyiya perspektyvy / Pazenok V.S., Lyax V.V., Sobol» O.M., Rajda K.O., Yesypenko D.M., Par»omenko T.S., Fedorchenko V.K., Lyubyvyj Ya.V. - K.: Ukrayins»kyj Centrduxovnoyi kul»tury, 2001.-380 s. ISBN 966-628-016-7.
  4. Kul»tura. Ideolohiya. Osobystist»: Metodoioho-svitohtyad. anatz./Hubers»kyj L., Andrushhenko V., Myxai»chenko M. - 2-e vyd. - K: Znannya Ukrayiny, 2005. - 580 s. ISBN 966-999-07-6.
  5. Malaxov V. Pravo buty soboyu. - K: Dux i litera. 2008. - 336 s. ISBN 978-966-378-080-1.
  6. Xabemias Yu. Demokratyya. Razum Nravstvennost»: Moskovskye lekcyu y ynter/»y,i. - M.: AO «KAMI», Academia, 1995. - 245s. ISBN 5-86187-044-6.

ЛОВСЯНКИНА Л. А.,

Філософія національної освіти у вимірі сучасних глобалізаційних процесів

ЛОВСЯНКИНА Л.

Philosophy Of National Education In The Measurement Of Modern Processes Globalisation

PhD, associate professor, assistant professor of philosophy,
Borys tSinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

E-mail Lovsiankina@cubg.edu.ua

ПРИСЯЖНЮК Ю,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри андрагогіки
Запорізького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Запоріжжя, Україна

АНДРАГОПЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС РЕГІОНАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ГУМАНІЗАЦІЇ

У статті розглядаються сучасні підходи та технології освіти дорослих; впровадження проектних технологій в післядипломний педагогічний процес та з освітній процес регіональних закладів освіти на засадах гуманізації.

Ключові слова: освіта дорослих, післядиплома педагогічна освіта, проектні технології, гуманізація освітнього процесу, андрагог, тьютер.

В статье рассматриваются современные подходы и технологии образования взрослых: внедрение проектных технологий в последипломный педагогический процесс, а также, в образовательный процесс региональных учебных заведений на основе гуманизации.

Ключевые слова: образование взрослых, последипломное педагогическое образование, проектные технологии, гуманизация образовательного процесса, андрагог, тьютер.

The article discusses current approaches and adult education technologies, the introduction of technology in the design and postgraduate teaching process in the educational process of the regional educational institutions on the basis of humanization.

Key words: *adult education, postgraduate teacher education, project technology, humanization of the educational process, andragoger, tiuther.*

Постановка проблеми. Побудова національної системи освіти ХХІ століття в Україні передбачає новий підхід до професійної підготовки педагогічних кадрів й розвитку їх професійної компетентності. Процес підвищення кваліфікації вчителів передбачає, насамперед, їх розуміння необхідності професійно розвиватися впродовж життя.